

A. Karjastelaulud.

a) KARJASTE HELLETUSED JA VASTASTIKUSED KUTSED.

1. HUIKED.

Avinurme.

Metsas huigati, et üksteisega kokku saada või üksteise asukohta kindlaks määräta. Huigati kas nimepidi või lihtsalt, ilma nimeta.

Nimepidi huikamine:

Mih - kel, ae!

või

Mih - kel ae!

Vastuhuikamine oli nagu eelmiste hõigete lõpp:

Ae!

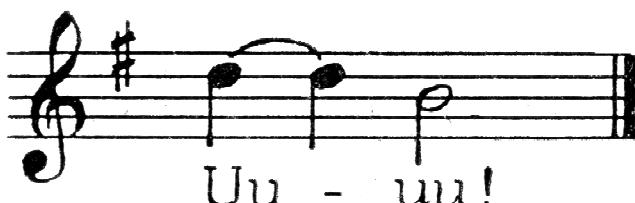
või

Ae!

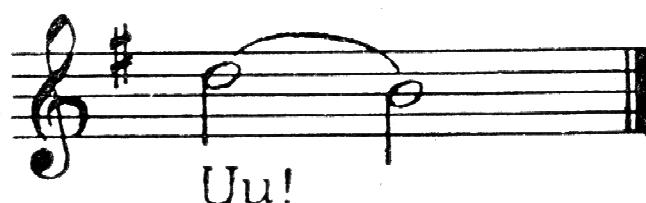
Lihthuikamine (ilma nimeta):

a) Mehed.

Uu - uu!

b) Naised ja lapsed.

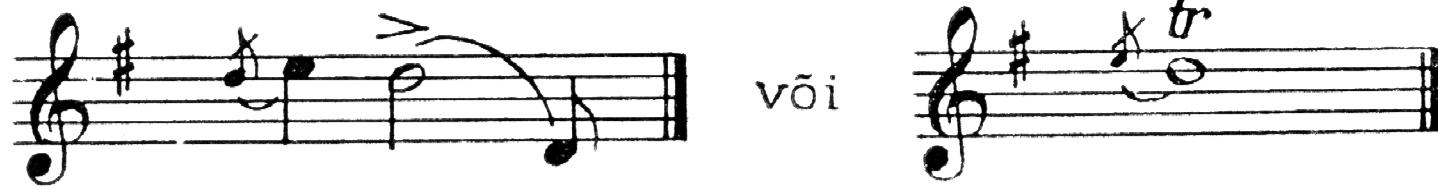

Uu!

Vastus oli samasugune. — Naised ja lapsed huikasid oktaav kõrgemini. Ka mehed huikasid vahel kõrge kurguhäälega, kuid siis polnud hõikes enam hüüdsõna „uu-uu!” — Ligidalolijat huigati

enamasti ruttu ja tasa (nagu eelnenud näidetes), kaugelolijat aga pikalt ja valjusti.

Karjased huikasid ikka nii kõrgesti kui kellegi hääl andis, sageli igaüks isemoodi, et teised teda sellest võiksid ära tunda. Näiteks:

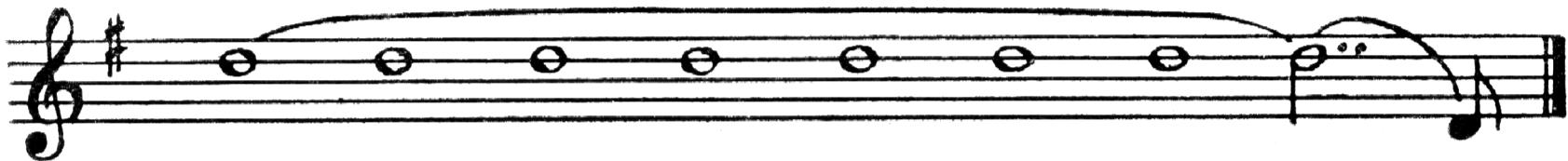

Karjaste huiked olid enamasti ilma kindla ajamõõduta, „otse oma meelt mööda, ilma et noodiga seda ütelda võib”.

Ules kirjutanud M. Sild Avinurme kihelkonnas, Avinurme vallas, Piilsi külas 1907. aastal (EÜS IV 1119/20 (10—13)).

2. HELLETUS.

Avinurme.

Joru-ajamine.

Ules kirjutanud M. Sild Avinurme kihelkonnas, Avinurme vallas, Piilsi külas 1907. aastal (EÜS IV 1120 (14)).

3. HELLETUS.

Avinurme.

Aatamine.

Ules kirjutanud M. Sild Avinurme kihelkonnas, Avinurme vallas, Piilsi külas 1907. aastal (EÜS IV 1121 (15)).

4. HELLETUS.

Jõelähtme.

Karjaste hõiskamine.

Ules kirjutanud G. Vilberg Jõelähtme kihelkonnas 1910. aastal (EÜS VII 596 (12)). Uleskirjutaja poolt parandatud 1954. aastal.

5. HELLETUS.

Ambla.

Karjapoiste huikamine.

Laulnud Joosep Freymann Ambla kihelkonnas, Lehtse vallas, Epliku külas 1910. aastal. Üles kirjutanud J. Välbe (EÜS VII 2542 (27a)).

6. HELLETUS.

Kolga-Jaani.

MM ♩ = u. 196

do² Uu. - - -

Uu. - - -

Karjaste huige.

Laulnud Kadri Asu, 67 a. vana, Kolga-Jaani kihelkonnas, Uue-Võidu vallas, Parika külas 1937. aastal. Üles kirjutanud H. Tampere (ERA, Pl. 43B2).

7. HELLETUS.

Kolga-Jaani.

MM ♩ = u. 192 ten.

si¹ Uu, - - -

uu. -

ten. rit.

Uu, - - - - uu.

rit.

ten.

rit.

Karjaste huige.

Laulnud Kadri Asu, 67 a. vana, Kolga-Jaani kihelkonnas, Uue-Võidu vallas, Parika külas 1937. aastal. Üles kirjutanud H. Tampere (ERA, Pl. 43B2).

8. HELLETUS.

Kolga-Jaani.

MM $\text{♪} = \text{u. } 192$

do² Uu. - - -

Uu. - - -

Uu. - - -

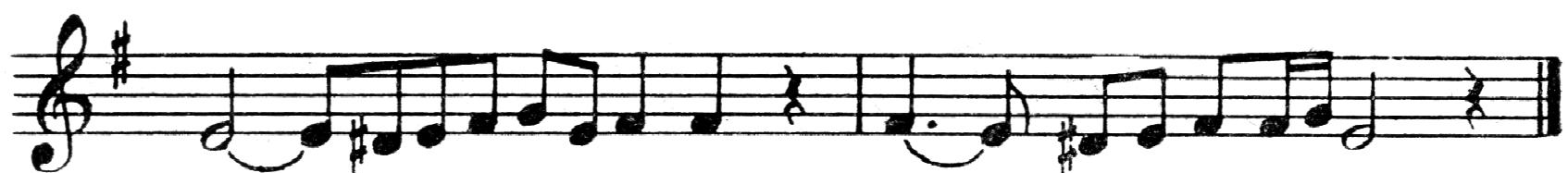
Karjaste huige.

Laulnud Kadri Asu, 67 a. vana, Kolga-Jaani kihelkonnas, Uue-Võidu vallas, Parika külas 1937. aastal. Üles kirjutanud H. Tampere (ERA, Pl. 43B2).

9. HELLETUS.

Kaunis pikalt.

Tarvastu.

Vihmase ilma laul.

Laulnud Aino Tamm Tarvastu kihelkonnast 1895.—1896. aastal.
Üles kirjutanud M. Hermann (SKS, Hermann 39 (104)).

10. HELLETUS.

Kaunis pikalt.

Tarvastu.

Vihmase ilma laul.

Laulnud Aino Tamm Tarvastu kihelkonnast 1895.—1896. aastal.
Üles kirjutanud M. Hermann (SKS, Hermann 39 (105)).

11. HELLETUS.

Tarvastu.

Ilusa ilma laul.

Laulnud Aino Tamm Tarvastu kihelkonnast 1895.—1896. aastal. Üles
kirjutanud M. Hermann (SKS, Hermann 39 (106)).

12. HELLETUS.

Kaunis pikalt.

Tartu-Maarja.

Karjaste laul.

Ules kirjutanud M. Hermann Tartu-Maarja kihelkonnast 1895.—1896. aastal (SKS, Hermann 34 (92)).

13. HELLETUS.

Otepää.

Karjaste „õotamine”.

Ules kirjutanud J. Välbe Otepää kihelkonnast 1910. aastal (EÜS VII 2571 (115)).

14. HELLETUS.

Rõuge.

Karjase õotamine.

Laulnud Liisa Tamm, 68 a. vana, Antsla rajoonis, Varstu külanõukogus (= Rõuge kihelkonnas, Varstu vallas) 1952. aastal. Ules kirjutanud J. Zeiger (TMM).

15. AJA KARI SIIA!

Saarde.

Karjaste alletamislaul.

Ules kirjutanud J. Tuul Saarde kihelkonnas, Laksaare vallas 1888. aastal (EÜS IV 610 (17)).

16. AJA KARI SIIA!

Tarvastu.

Musical notation for the first line of the song, featuring a treble clef, a key signature of one sharp, and a time signature of common time. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

Al - le - aa, al - le - aa, al - le - aa, al - le - lee!

Musical notation for the second line of the song, featuring a treble clef, a key signature of one sharp, and a time signature of common time. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

Pil - li Aa - du ka - ri sii - ä, al - le - aa, al - le - lee!
Nahk - le Piit - re ka - ri sii - ä, al - le - aa, al - le - lee!

Alleaa, alleaa,
alleaa, allelee!
Pilli Aadu kari siiä,
alleaa, allelee!
5 Nahkle Piitre kari siiä,
alleaa, allelee!

Karjaste „alletamine”.

Üles kirjutanud J. Tõllasson Tarvastu kihelkonnast 1896. aastal
(H II 55, 336 (7)).

17. AJA KARI SIIA!

Paistu.

Musical notation for the first line of the song, featuring a treble clef, a key signature of one sharp, and a time signature of common time. The melody consists of eighth and sixteenth notes.

Tõist - re Ma - ri ka - ri sii - a,

Musical notation for the second line of the song, featuring a treble clef, a key signature of one sharp, and a time signature of common time. The melody consists of eighth and sixteenth notes, with a fermata over the last note.

el - - - - - la - la!

Tõistre Mari kari siia,
ellala,
kari siia, kari ütte,
ellala!

Karjaselaul.

Üles kirjutanud J. Rebane Paistu kihelkonnas, Holstre vallas 1894. aastal (EÜS IV 325 (614)).

18. AJA KARI SIIA!

Paistu.

Musical notation for 'AJA KARI SIIA!' in G major, 8/8 time. The lyrics are: Tõist-re Jaan, el - la, a - ja ka - ri
sii - a, el - la, el - la - la!

Tõistre Jaan, ella,
aja kari siia,
ella, ellala!

Karjaselaul.

Ules kirjutanud J. Rebane Paistu kihelkonnas, Holstre vallas 1894.
aastal (EÜS IV 325 (615)).

19. AJA KARI SIIA!

Paistu.

Musical notation for 'AJA KARI SIIA!' in G major, 8/8 time. The lyrics are: El - la, el - la, tõist-re Jaan, a - ja ka - ri
sii - a, el - la, el - la - la!

Ella, ella, tõistre Jaan,
aja kari siia,
ella, ellala!

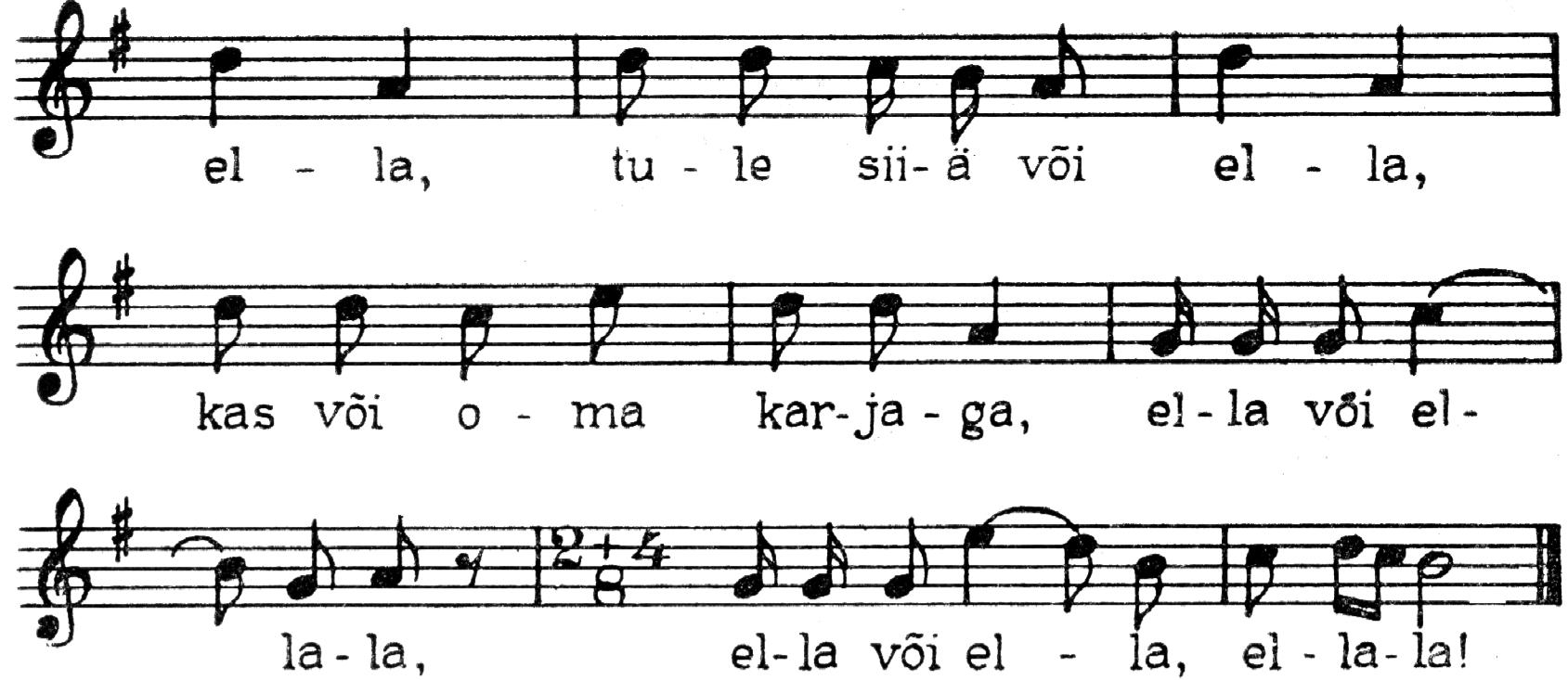
Karjaselaul.

Ules kirjutanud J. Rebane Paistu kihelkonnas, Holstre vallas 1894.
aastal (EÜS IV 325 (616)).

20. AJA KARI SIIA!

Karksi.

Musical notation for 'AJA KARI SIIA!' in G major, 8/8 time. The lyrics are: El - la vōi el - la, tõist - re Jaan vōi

Ella vōi ella,
tōistre Jaan vōi ella,
tule siiä vōi ella,
kas vōi oma karjaga,
5 ella vōi ellala,
ella vōi ella, ellala!

Laulnud Johannes Kull, 12 a. vana, Karksi kihelkonnas, Polli vallas, Perakülas 1910. aastal. Üles kirjutanud P. Tatz (EÜS VII 2721 (46)).

21. AJA KARI SIIA!

Kodavere.

Ae, ae,
teiste Linda, ae!
Tule sina siiapoolle,
mina tulen sinnapoolle!
5 Ae, ae,
teiste Linda, ae!

Karjaste aetamine.

Üles kirjutanud G. Laugaste Kodavere kihelkonnast, Alatskivi vallast
1936. aastal (ERA III 7, 312 (39)).

22. AJA KARI SHIA!

Kaunis pikalt.

Tartu-Maarja.

Õ - e,
õ - e, õ - e - oo! Sii - a poo - le,
õ - e - oo, sii - a poo - le, õ - e - oo!

Õe, õe, õe, õe,
õe, õe, õe,
õe-oo!
Siiapoolle, õe-oo,
5 siiapoolle, õe-oo!

Karjuste õõtamine.

Üles kirjutanud M. Hermann Tartu-Maarja kihelkonnast 1895.—1896.
aastal (SKS. Hermann 39 (101)).

23. AJA KARI SHIA!

Otepää.

1-2. Aa - ge sii - ä, õ - ku, õ - ku,
kü - lä kar - jus, õ - ku!

Aage siiä, õku, õku,
külä karjus, õku,
külä karja, õku, õku,
külä kirjäs, õku!
5 Siin om aina, õku, õku,
kirjäl süvvä, õku.

Laulnud Karl Martinson, 58 a. vana, Kodavere kihelkonnas, Alatskivi vallas 1905. aastal. — Laul pärit lauliku sünnikohast Otepää kihelkonnast, Palupera vallast. — Üles kirjutanud A. Liiv ja J. Raja (EÜS II 288 (67) ja 370 (98)).

b) KARJASTE LAULUD.

24. ÜLES KARJA SAATMA!

Parajalt.

Kodavere.

1. Ü - les, ü - les, kü - la nae - sed,
ü - les, ü - les, ü - les!

4. Muu-de mul - li - kad mu - ru - la,
ü - les, ü - les, ü - les!

Üles, üles külanaesed,
ü'es, ü'es, üles,
üles lehmi lüpsemaie,
üles karja saatemaie!
Munde mullikad murula,
5 teie kari karja-ajan.

Külakarjase hommikulaul
(sarvelugu imiteerides).

Laulnud Kadri Katsan, 67 a. vana, Kodavere kihelkonnas, Kavastu vallas, Varnja külas 1905. aastal. Üles kirjutanud A. Liiv ja J. Raja (EÜS II 275 (2) ja 443 (2)).

Märkus. Viisi rütmiline variatsioon 4. värsis on esitatud valimiku koostaja poolt.